

BİRLİK ÜÇÜNCÜ DEVRE İDARE HEYETİ ÇALIŞMA RAPORU

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Umumi Heyetinin Muhterem Azaları, 4/Şubat/1956'da mesaiye başlayan Birlik İdare Heyetinin bir senelik çalışma devresindeki olayları hulasaten Yüksek Heyetinizin mütalâalarına takdim ediyoruz.

Camiamızın kanunu mahsusla kurulmuş teşekkülünde Üçüncü Devre için vazifeli kılınan İdare Heyetinin icraatının dikkatle takip buyurularak inceleneceğinden eminiz. Ve tetkik ve tahlil hususundaki itinanızdan kuvvet ve cesaret alarak bir çok meseleleri açıklamakta faide mülâhaza ettik. Hiç şüphe etmemekteyiz ki çalışmalarımız esnasında karşılaştığımız muhtelif hadiseleri tahlil ve tenkitteki gayemizde vazife hissinden başka bir tesir aranmayacaktır. Kıymetli tenkitleriniz önümüzdeki devrelerde bu mukaddes vazifeleri tevdi edeceğiniz arkadaşlarımıza nasıl ki rehber olacaksa; hizmetlerinin hesabını takdim eden İdare Heyetinin hadiseleri açık olarak tenkitteki gayesi de bizden evvel gelen ve temadisini temenni ettiğimiz ananevi bir hizmetin devamını sağlayacaktır.

ODALAR BİRLİĞİ KANUNU:

Muhterem Delegeler, tatbikat vazifedarları mevzuatla karşı karşıya getirmekte olduğundan İdare Heyetimiz de 6235 sayılı kanun ve Birlik talimatnamesinin hadiselerine ne derece intibak ettirilmiş olduğunu tahlilden varestede kalamamış ve bu husustaki fikirleri muhtelif vesilelerle Odalara, Odalar arası Kuruluşlara, Odaların Umumi Heyetlerine aksettirmiş ve nihayet vazifesinin hitama ereceği Yüksek Heyetiniz huzuruna da kanun ve talimatname hakkındaki düşüncelerini ana prensipleriyle takdim etmiş bulunmaktadır. Kuruluşundan itibaren idare Heyetlerinin karşılaştıkları meseleler ve kanun vazının Odalar Birliğini kurmaktaki maksadı tetkik olunursa görülür ki Birliğin vazifeleri meslektaş meslek ve memleket meseleleri olarak gruplanmaktadır. Yalnız meslektaş menfaatleri cephesinden dahi Odalar Birliğinin çalışmalarındaki neticeyi tahlil edersek açık olarak görülür ki menfaati sağlanacak unsur yani meslektaşlarımız bizatihi anime menfaatini temin eden cüziler olmak dolayısı ile bu faaliyetlerin dahi amme yararına olduğu tezahür eder. Camiamızın en mesuliyetli bir kademesinde vazife almış olan arkadaşlarımızın kanaat muhasalası Odalar Birliği Hizmetlerinin tümünün amme karakteri taşıdığı merkezindedir. Ve bu sebeptendir ki, İdare Heyeti; hizmetlerinin manevi ağırlığını her zaman hissetmiştir. Meslektaşlara olan, Odalarla olan münasebetlerinde sertlikler meydana gelmişse, sevimsiz olaylar doğmuşsa bunların mutlaka bir zaruret karşısında yapıldığının takdir ve kıymetli meslektaşlarımızın müsamahası ile karşılaşılabacağından emin bulunulmuştur.

Gelecek devrelerde vazife alacak; vazife almak bahtiyarlığına ve şerefine nail olacak arkadaşlarımızın da her zaman yüksek müsamahalarınıza sığınarak ve kıymetli yardımlarınızdan faydelenerek Odalar Birliğinin amme hizmetlerine yararlı olmak taassubunu idame ettireceklerinden eminiz. Hadiselerin yakın müşahidi olarak azmetmek isteriz ki, Odalar Birliğinin memleket Umumi Heyetindeki işgal etmesi gereken önemli mevki bünyesinde mevcut olan fikri iktidarıyla alabildiği müddetçe meslektaş menfaatleri de temin edilmiş olacaktır. Yine hadiselerin tahlilinden aldığımız neticelere bakarak şu hususu da hemen ilâve edelim, meslektaşlarımızın Birlik kudretinden ve otoritesinden kanun yoluyla

faydalanmak istedikleri hususlar hakikat de maddi olmaktan da uzaktır. Memleketin muhtelif köşelerinde 206 lira gibi çok kifayetsiz bir aylık gelire rıza göstererek çalışmakta olan mecburi hizmetli arkadaşlarımızın haklı şikâyetlerinde dahi meknuz olan mana asla maddi değildir.

İlimi müktesabını memleket menfaatine hasretmek, tahsil ve tecrübelerini yurda vakfetmek için çırpınan çok aziz meslektaşlarımızın hayat şartlarını iyileştirmek çarelerini araştırmak yalnız onlara refah sağlamak için değil memlekete hizmetlerini devamlı kılabilmek için şahsi durumlarını ıslah yolundaki çalışmalar addetmekleyiz ve ferdi şikâyet konusu olarak görmemekteyiz. 6235 sayılı kanunun 2. maddesinde yazılı bulunan teşekkül maksat ve gayelerinin tahakkuku için yapılan bütün faaliyetler ihtiyari ve hasbi değildirler. Camiamızın kanuni vazifeleridir. Türkiye'de san'at icra eden bütün meslektaşların Odalara kaydolmaları ve kanunun işaret ettiği vazifeleri görmek için muhtelif kademelerde mesuliyet almaları; azaların Birliğe maddeten ve fikren her türlü yardım ve müzaheretini teminle mükellef kılınmış bulunmalarını icap ettirmektedir.

Her meslektaşımız kendisini bu kademelerde vazife almağa hazır bulundurmaya mecburiyetini hissettiği gibi; muhtelif kademelerdeki; vazifeli arkadaşlarının mesuliyetlerinde iştirak hissesi bulunduğunu da duymuş olduklarında şüphemiz yoktur. Birliğin unvanı Odalar Birliği ise de; camiamızın ihtisas teşekkülleri olan Odaların, Birlik azalarının muhtelif topluluklarının bir remzi olduğu ve Birliğin teker teker her meslektaşın ittihatından, içtimaidan meydana gelmiş bir teşekkül bulunduğu muhakkaktır. Anlayışımıza göre bünyesini teşkilâtını ve gayesini mesuliyetlerini böylece ifade ettiğimiz Birliğin kanuni vazifelerini yapma yollarını da hulasaten ifade edeceğiz. Şöyle ki:

Odalar Birliği bilgi toplar toplanan bilgileri tetkik eder değerlendirir ve bu neticelere göre mevzuatı hazırlar meslekle ilgili tatbikatı takip eder ve vasıl olan muhtelif neticeleri yayınlar. İşte dikkat buyurulursa görülür ki, bütün bu çalışma safhasında da ekseriyetle istinat edilecek kaide Birliğin bütün azalarıdır.

ÇALIŞMA PRENSİP VE PROGRAMI:

Üçüncü devrede vazifedar kılmış olduğunuz Heyetimiz Birliğin kuruluş maksadiyle kanuni vecibelerini yukarıda izah olunan anlayışla kabul etmiştir. Bu anlayışla ve bu anlayışa göre mesaiyi de; bundan evvelki İdare Heyetinde müesses bulunan ananeye uyararak ve Birlik mefhumuna itina ederek takip etmiştir. Odalar arası meseleler Odaların mütalâaları alınmak suretiyle Komisyonlarda tezekkür edilmiştir. Zaman zaman Birlik İdare Heyetinin çalışmaları hususunda Oda İdare Heyetleri, Reis ve Umumi Kâtipleriyle fikir mutabakatları tesisine gayret sarf edilmiştir. Birlik Haberler Bülteni vasıtasıyla meslektaşlarımıza mümkün

olduğu kadar Birlik faaliyetleri hakkında haber verilmiş ve ikazlarına irşarlarına muhatap olduğumuz hususlar açıklanarak alâkaları rica edilmiştir. Büyük Millet Meclisinde camiamızla ilgili bulunan meseleler için meslektaş milletvekillerimizle irtibat sağlamak gayretleri aralıksız devam ettirilmiştir. Büyük Millet Meclisi'nde çok ulvi mesuliyetler almış bulunan mebus meslektaşlarımızın zamanlarının çok kıymetli olduğu muhakkaktır. Ancak Birlik camiasıyla da temas için vakit ayırabilmeleri iki bakımdan temenniye şayandır. Evvela kıymetli görüşleriyle umumi menfaatlere hadim faaliyetlerimize mürşit ve müzahir bulunurlar ki, kanaatimizce bu husus Büyük Millet Meclisi'ndeki faaliyetlerinin bir icabıdır.

İkincisi de Yüksek Meclis’de teşrii hüviyetleri yanında mühendis ve mimar sıfatıyla hizmette bulunabilmeleri maksadını meslek camiasının fikir ve hareketlerini Büyük Millet Meclisi’ne aksettirmek yolu ile sağlanmış olmalıdır. Birliğe lüzumu kadar yakınlığı fiilen de geçen devrede ispat etmekle bize cesaret veren arkadaşlarımız; mensup oldukları teşekkülün Büyük Millet Meclisi’ndeki hizmetlerini de yakinen müşahede fırsatını bulmuşlardır. 48 milletvekili meslektaşlarımızın her türlü hizmete hazır ve kadir bulunan camiamızın çalışmalarını kıymetlendirmelerini büyük bir ümit olarak muhafaza ediyoruz. 1 Muhterem Delegates, İdare Heyeti temennilerinin ümidi içinde işe başlamıştır. Çalışmalarımızın ana programı Birlik Umumi Heyeti kararlarında derlenmiş olan ana vazifelerdir. Hadiselerin icap ettirdiği hizmetlerde imkân nispetinde başarılı olmuş bulunmaktadır.

ÜÇÜNCÜ UMUMİ HEYET KARARLARININ TATBİKİ:

Umumi Heyet kararlarından alınmış olan vazifelerin programı dört büyük kısmı ihtiva etmekteydi.

- A) YÜRÜRLÜĞE KONULMASI İSTENİLEN KANUN VE TALİMATNAMELER
- B) ODALARARASI KOMİSYONLAR KURMAK SURETİYLE ETÜT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR
- C) MUHTELİF MÜESSESELERLE TEMASA GEÇİLEREK TAHAKKUK ETTİRİLMESİ İSTENİLEN TEŞEBBÜSLER
- D) BİRLİK KANUN VE TALİMATNAMESİ DAHİLİNDE YAPILMASI GEREKEN TATBİKAT

Sırasıyla bu dört bahse ait vazifelerin ne yolda ifa olunduğunu aşağıda arz ediyoruz.

A) Bu tasnife dahil olup İdare Heyetinden halli istenilen vazifeler 12 meseleden ibarettir.

1- DEVLET PERSONEL KANUNU:

Devlet Personel Kanunu hakkında camiamızın görüşlerini açıklayan muhtıra Nafia Vekâletine takdim edilmiş ve Vekâlet görüşleri arasında yer bulunması hususu rica olunmuştur. Nafia Vekâleti tasarısının Maliye Vekâletince Meclise takdim edilme safhasına getirilmiş olduğunu beyan ettiğinden, Maliye Vekili Birlik adına ziyaret edilerek, muhtıra hakkında izahta bulunulmuş ve bilhassa teknik personel hakkındaki temennilerin tetkik ve temini sayın Vekilin tasviplerine arz edilmiştir. Devlet Personel kanununun halen Meclis Umumi Heyetinde müzakeresi başlamamıştır.

2- TAZMİNAT TASARISI

Devlet Personel kanunu yürürlüğe geçinceye kadar memur meslektaşlarımızın barem şartları içerisinde fedakarlıklarını kısmen bertaraf etmek maksadıyla, tatbiki ehemmiyet arz eden tazminat tasarısının Hükümete teklif olunması için Nafia Vekâletiyle temas edilmiştir.

Vekâlet personel kanununun çıkarılması için Hükümetçe faaliyette bulunulduğu mütalaasıyla Vekâlet tarafından teklif yapmanın sırasız olduğunu beyan etmiştir. Tasarı; şahsi bir takirle Büyük Millet Meclisi’ne takdim edilmek üzere bütün milletvekillerine arz edilmiştir.

3- MEMUR MESLEKTAŞLARIN SERBEST ÇALIŞMASI

Bu hususta da Birlik Umumi Heyetinin kabul etmiş olduğu prensibe istinaden hazırlanmış olan kanun metni tadil tasarısı Meclis'te olan 3458 sayılı kanun metnine ithal edilmek üzere teşebbüs edilmiş, tadil tasarısını Meclise takdim eden sayın meslektaşımız Süleyman Kuranel'den takibi rica olunmuştur.

3458 sayılı kanun halen Büyük Millet Meclisi'nde müzakerede bulunmaktadır.

4- % 05'LER HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Kanunun 32. maddesindeki % 05'ler için kanun teklifi mevzuuna gelince:

Bu bahiste hukukçular ve maliyecilerle bir takım temaslarda bulunulmuş ve Maliye Vekâleti gerek memur gerek serbest çalışanlar için % 05'lerin tahsili hususunda vazife tekabbülünü âmir bir kanun tadilinin meseleyi müşkülâtsiz halledeceğini aşikâr kılmıştır. % 05'ler hakkında azalarımızın serd ettikleri ve Odalara tarafından aksettirilen mütalâalar yeni bir teşebbüsten İdare Heyetini alıkoymuş ve % 05'ler hakkında tekrar Umumi Heyetin direktiflerinin istihsalinde zaruret mülâhaza olunarak kanun tadili için her hangi bir müracaat yapılmamıştır. %05'ler hakkında yeni bir kanun tevdiine kadar tatbiki arzu edil en prensibin detaylarını tespit etmek için Odalararası Komisyonla istişarede bulunulmuştur.

Komisyon kanunda yazılı olan gelir vergisine matrah kazancın hangi kazanç olduğu takdiri üzerine tekrar durmuştur. Komisyon Umumi Heyetçe talimatnamede %05'ler için matrahın yalnız mesleki kazançta şamil kılındığını; Üçüncü Umumi Heyetin ayrıca menkûl ve gayri menkul gelirlerini de hariç tutmak sureti ile bu noktai nazarı teyid etmiş bulunduğunu, ifade ederek; Odaların % 05'leri tahsil hususunda karşılaştıkları müşkülleri de kale almış ve tahsilatla, % 05'i takdirin en kolay hal suretlerini yeniden İdare Heyetine teklif etmiştir.

Teklifin esası, azaları % 05 ödemeye teşvik edici takdiri kolay bir formül olup, memur meslektaşlardan asli vazife maaşlarının % 05'ini serbest çalışanların ise kazançlarından ne miktarının mesleki olduğu hakkında şahsi takdirleri ile ödeme talep edilmesidir. İdare Heyeti bilhassa aza mevcudu fazla olan Odaların ancak bu şartlarla az veya çok tahsilatta muvaffak olabilecekleri beyanını esas alarak şimdilik kaydı ile bu karara uyulmasını bütün Odalara duyurmuştur. İdare Heyeti Dördüncü Umumi Heyete kadar % 05 meselesi için Komisyonun da işaret ettiği hal suretinden gayri bir çare bulmamıştır.

Ancak bu vuzuh ve kolaylık kâfi gelmemiş ve tahsilat yapılamadığı gibi % 05'lerin miktarı hakkında bir çok azalardan beyanname dahi temini mümkün olamamıştır. İleride sureti teşekkülü hakkında malûmat arz edilecek olan Danışma Kurulunun da işareti üzerine Birlik İdare Heyeti kolaylaştırıcı hal suretlerinin kaldırılmasını ve kanun ve Umumi Heyet kararının aynen tatbikini uygun görerek, bu yolda hareket edilmesini yeniden bütün Odalara duyurmuştur. Birliğin bu son kararı bir kısım Odalarda tatbik görmüştür. Bu konu üzerinde tespit edilen umumi temayülleri mevzuat Komisyonu raporunda mütalâa etmek mümkün olacaktır. Kanaatimizce bu günkü şekliyle % 05'lerin takdir ve tahsilinin müşkül olduğu anlaşılmış bulunmaktadır.

Son günlerde % 05'lerin kaldırılması hakkında Nafia encümeninin bir kararından haberdar olduk. Yüksek Heyetinizin direktiflerini ve yeni yıl bütçelerinin imkânlarına göre Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki müzakerelere fikir takdimi mümkün olacaktır. Bu mevzuda bazı müesseselerin % 05'i azanın

hizmet karşılığı bir mükellefiyeti olması sebebi ile İdarece ödemiş olduklarını arz etmek isteriz. Resmi Daire avukatlarının Baro aidatını ödemelerine müşabih olan bu anlayıştan dolayı bu müesseselere teşekkür ederiz. Kanunun 32. maddesinin C fıkrasında % 05'i ödeyecek mükellefin Birlik azası olduğu tasrih edilmemiştir. Buna mukabil azanın vereceği yıllık aidat b fıkrasında serahatle zikredilmiştir. İdare Heyeti gerek Birliğin amme hizmeti gören bir tesis olması gerekse 32. maddeyi bu yolda anlaması sebebi ile % 05 mükellefiyetinin meslektaşları çalıştıran müessese tarafından ödenmesinde isabet görmektedir.

Yapılan muhtelif temaslarda bu husus izaha çalışılmışsa da yukarıda arz ettiğiniz müesseselerin adilane bulduğumuz usullerin teşmili mümkün olamamıştır.

Hatta faaliyet sahasında muhtelif branşlardaki azalarımız çalışmakta olduğu bir müessesenin gösterdiği anlayış İşletmeler Vekâletince tenkitle karşılanmıştır. % 05'lerin meslektaşlarımızın çalıştığı müesseselerce ödenmesini kanuna uygun ve avukatlara tatbik edilen usule de müşabih görmekteyiz.

5- 6269 SAYILI KANUNUN 6. MADDESİNİN TATBİKİ

Bir evvelki İdare Heyeti tarafından Kimya Mühendisleri Odası mütalâasının alınmasına muvaffak olunamayarak İktisat ve Ticaret Vekâletine sunulmak mecburiyeti hasıl olan 6269 sayılı kanunun 6. maddesine göre hazırlanması gereken talimatname hakkında; Kimya Mühendisleri Odası mütalâası Umumi Heyet kararına rağmen yine temin edilememiştir.

Bu sebeple Ticaret Vekâletine karşı eksik bir mütalâa takdim edilmiş olmanın mahzurları bertaraf edilememiş ve vekâletin müteaddit talepleri cevapsız kalmıştır. Vekâletin nihai metni hazırlayacağı hakkındaki işar ve ısrarlarına bu metni hazırlayacak komisyonda bulunmak hususundaki ricalarımızla mukabele edilebilmiş ve mümkün olduğu kadar Komisyona Kimya Mühendisleri Odası mütalâası ile Birlikte iştirake gayret sarf edilmiştir. Buna rağmen İdare Heyeti Kimya Mühendisleri Odasının bu husustaki açık görüşlerine sahip olamamıştır. Ancak Odalardan diğer Oda mensuplarının hukuku zail oluyor endişesinin bertaraf edilmesi yolunda teminat sağlayan mütalâalar gelmiştir. Halbuki Umumi Heyetin direktifleri geçen devrede Vekâlete takdim edilen diğer Oda görüşlerini tamamlayıcı mahiyette Kimya Mühendisleri Odası mütalâasının alınmasından ibarettir. Kimya Mühendisleri Odasının mahrum kalınan yardımına rağmen lüzumlu vazifeyi yerine getirmiş bulunuyoruz. Talimatname henüz ikmal safhasında bulunmaktadır.

6- ECNEBİ MÜHENDİSLER VE MİMARLAR

Kanunun 34 ve 35. maddelerinin Birlik Umumi Heyetinin görüşlerine göre yürürlüğün temini hususundaki çalışmaları da arz etmeye müsaadelerinizi rica ederiz. Birlik Üçüncü Umumi Heyetinde ecnebi mühendis ve mimarlarla ilgili maddelerin aksetmiş olması esbabı, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten evvel ruhsatnameye sahip olan yabancılar için Nafia Vekâletince müktesep bir hak tanınması hususundaki ısrar idi.

İdare Heyeti; Umumi Heyetin müdafaa hususunda vermiş olduğu direktiflere istinaden Vekâlete keyfiyeti arz etmiş ve Nafia Vekâletinin tefsir tarzına uyulamayacağını izah etmiştir. Vekâlet kanunu yürütme salâhiyetinde bir makam olduğunu, bu sebeple Vekâletin kanun anlayışına uyar şekilde muamelenin yürütülmesine devam edilmesini ve Birliğin tatbikatta Vekâlet

görüşüne uyması mecburiyetini cevaben beyan etmiştir. İdare Heyeti bu sarih realite karşısında ancak Büyük Millet Meclisinden tefsir talep edilmesi sureti ile bu hususta teşebbüste bulunmaları için meslektaş milletvekillerine tefsir talebi hakkındaki esasları takdim ve teşebbüslerini rica etmiş, diğer taraftan Odalara keyfiyet duyurulmuş ve hukuken Nafia Vekâleti kararına uyulması mecburiyeti izah edilmiştir. Ancak Bazı Odaların bu kararı tatbik etmedikleri, Umumi Heyete takdim ettikleri raporlardan anlaşılması bulunmaktadır. Bu suretle takipsiz ve kontrolsüz kalan yabancı tabalıların mesleki faaliyetten men edilip edilmedikleri hakkında malumata alınamamıştır.

7- TARİFE VE TALİMATNAMELER

Asgari ücret tarifleri bahsindeki çalışmalar Odalardan devam etmektedir. Gemi Mühendisleri Odası asgari ücret talimatnamesi ile müsabaka talimatnamesi faaliyetleri bu ihtisas sahası ile alâkalı daire ve müesseselere takdim olunmuşsa da; Nafia Vekâleti bu talimatnameleri hukuken kabul etmemiş Odalar Birliği talimatnamesindeki bu gibi talimatnameler yapma yetkisi veren (17) ve (70). maddelerin alâkalı fıkralarının kanuna aykırı olduğunu beyan etmiştir. 6235 sayılı kanun da tadilat yapılması tezekkür edilirken bu hususların nazarı itibara alınması lâzımdır. Bu suretle kelimelerin manaları içinde hizmetlerin kıymetlerinden kayba uğramamasının temini kabil olacaktır. Orman Mühendisleri Odası talimatnamesinin tümü, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası ile, Makina Mühendisleri Odası talimatname maddelerindeki tadiller Umumi Heyetin tashihleri gereğince yürürlüğe konulmuştur. 3. Umumi Heyetten verilmiş olan kanun ve talimatname ile ilgili vazifelerin son maddesi de ölüm vukuunda azalarımızın varislerine tazminat verilebilmesi için 6235 sayılı kanunda derpiş edilmesi gereken tadilât idi. Bu hususun Mevzuat Komisyonunca incelenmiş ve raporda yer almış olduğunu arz ederiz.

B) ODALARARASI KOMİSYONLAR KURULMAK SURETİ İLE ETÜDÜ İSTENİLEN HUSUSLAR:

Bu hizmetler dört madde olup aşağıda izah edildiği şekilde halledilmiştir.

1- Proje müsabakalarının tasnifini yapmak ve projenin hakim vasıf ve karakterini belirterek jüri aza nispetlerini ve müsabakaya iştirak yetkisini tespit etmek için kurulan komisyon mesaisini başarmış bulunmaktadır. Komisyonun bu takdire vuzuh verecek bir talimatname hazırlaması için zamana ihtiyaç olduğu ve evvela Odalarda hazırlık yapılması gerektiği kanaati taşınmaktadır.

2- Yapı ve yollar kanununu tadil eden İmar kanunu hakkında Birlik noktai nazarının tespiti alâkalı Odalarca ehemmiyetle ele alınmış ve Odalar arası Komisyonda mütalâalarının tevhidî yapıldıktan sonra meslektaş milletvekilleri ile toplanılarak fikir teatisi ve mutabakatı temin edilmiştir. Kanun büyük bir ihtiyacı karşılamış ve alakalı meslektaşları maddi manevi bir çok sıkıntılardan kurtarmıştır. Tatbikatın ihtisas Odalarınca alâka ile takibi devam etmektedir.

3- Meslekle ilgili muhtelif meselelere ait:

(Ormanların tahrip ve afetlerden korunması, kereste ihtiyacının ne suretle karşılanacağı, memleketimizde mevcut 185 muhtelif tip traktörün bakım ve işletmeleri hakkında ne gibi tavsiyelerde bulunulacağı, İstanbul'da yapılması istenen asma köprü hususundaki düşüncemizin ne olduğu, gemi

inşa politikasının şümulü, İstanbul'un imârı, zirai kalkınmada suni gübrenin rolü, gerek Devlet gerek şahıslara ait fabrikalarda maliyetin düşürülmesi hususlarında alâkalı Odaların neler düşündüklerinin imkân görüldüğü nispette tespit edilerek varılan neticelerin Birlik görüşü olarak tespiti)

Teşebbüsleri hakkında Umumî Heyete verilmiş olan takrir muhtevasıyla meşgul olunması temennisi, Odalar Birliğinin vazife ve gayesi bulunduğu bir çok çok bahisleri muhtevidir. Odalar Birliğinin meslekle ilgili meselelere hangi cepheden ve ne dereceye kadar nüfuz edebileceği hususları Birliğin ve ihtisas Odalarının kül olarak çalışma programlarını çerçevelemektedir. Bu takrirle temenni edilene hususlar hakkındaki faaliyetlerin alakalı fasıllarda mütalâa edileceğini arz ederiz. Bu mevzuu içinde müstakilen Gemi Mühendisleri Odasının hazırlamış bir etüdü vardır.

4- Birlik azaları arasında bir banka kurulması mevzuuna gelince, bu etüde ait tafsilât Sosyal Hizmetler Komisyonu raporunda geçmektedir.

C) İDARE HEYETİNİN TEŞEBBÜSLERİLE İNTAÇ EDİLMESİ İSTENİLEN HUSUSLAR:

Bu direktifler (9) maddede tespit edilmiş bulunmaktadır.

1- Staj devresi çalışmalarının memuriyet devresine ilave edilmesi hususundaki kanun teklifi Büyük Millet Meclisinde takip edilmiştir

2- Askerlik hizmetinin ifası sırasında normal terfi müddetinin haleldar olmaması keyfiyeti Meclis'te takip edilmiş ve kanun tadilinin yapılmış olduğu öğrenilmiştir.

3- Meslektaşlarımızın yedek subaylık ifa ederken meslekle ilgili işlerde istihdam olunması keyfiyeti, M.M.V'ye arz edilmiştir.

4- Yövmiye ile çalışan meslektaşlara senede on beş gün yarım yevmiyeli izin temini umumi olarak ele alınmış, bir çok müesseselerde tatbik edilen yevmiyelilere ait ve yekdiğerine uygun olmayan mukavele tiplerinin tevhibi hususunda teşebbüse geçilmiştir. Yapılmış olan tetkikat sonunda camiamızca uygun görülen mukavele tipi, mukaveleli mühendis ve mimar istihdam eden iktisadi devlet teşekkülü, müstakil Umum Müdürlükler ve kurumlarda tatbik edilme teşebbüsünde bulunmak üzere Nafia Vekâletine sunulmuştur. Vekâletçe esaslı bir tespitten geçirilen yevmiyeli meslektaşlara ait mukavele tipinin müesseselerce kabul edileceğinden ve yevmiye rejiminin bu suretle az çok bir esasa bağlanması temin edileceğinden ümit var bulunuyoruz. Vekâletin uygun gördüğü nihai metin hakkında Odaların mütalâaları beklenmektedir.

5- Malum olduğu üzere UNESCO her sene her memlekette kitap tedariki hususunda bir kontenjan ayırmaktadır. Şahıslara ve müesseselere 50 TL miktarında Milli Kütüphane Müdürlüğünce yapılmakta olan tevziattan meslektaşlarımıza seyyanen bir istifade sağlanmasını temin etmek için Müdürüyle temasa geçilmiştir. Talebimiz teknik kitaplara ait bir fon ayrılması ve bütün ihtisas Odaları mensuplarına tarzı taksimi için Birlikle iş birliği yapılması idi. Milli Kütüphane Müdürlüğü bu teklifimizi kabul etmemiştir.

Gerek Maarif vekaleti gerekse Maliye Vekâleti nezdinde yaptığımız

teşebbüslerin müspet netice alınamamıştır.

6- 1956 senesinde enerji kongresinin yapılması hususundaki teşebbüste bulunma direktifine gelince; alâkalı Odaların hazırlıklı olmamaları sebebi ile tatbik görememiştir.

7- Kurulacak üniversite ve Teknik Okullar için tesis programı ve hazırlık teklifleri yapabilmemiz için teşebbüslerimizle Atatürk Üniversitesi kuruluş faaliyeti ile ilgimiz icra komitesince alaka ile karşılanmamış ve bu mesai için Türkiye'ye gelmiş olan yabancı uzmanlarla temas edilerek hizmet noktai nazarımız izah edilmiştir. Hazırlık kongresinde vazifeli bulunan meslektaşlarımıza bu hususta Birliğin hizmet etme arzu ve mecburiyetleri izah edilmişse de arkadaşlarımız bu teklife alâka göstermemişlerdir. Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi kuruluşunda Birliği meslektaşımız Mithat Yenen temsil etmiştir.

8- Endüstri faaliyetinin inkişafı hususunda tavsiyeleri ihtiva eden Umumi Heyetçe alâkalanılması temenni edilen Maden Mühendisi meslektaşımız sayın Vedat Alpdoğan'ın fikirleri bülten vasıtası ile meslektaşlarımıza duyurulmuştur.

9- Memur meslektaşlarımızın iş kasalarına karşı sigorta edilmesi Sosyal Hizmetler Komisyonunca tetkik edilmiştir.

D) Üçüncü Birlik Umumi Heyeti Odalara borçlarını ödemeyen meslektaşlar hakkında kanun ve talimatnamenin tatbikini tekid eden bir kararda almış idi. Her şeyden evvel manevi Birliğin zedelenmesine gayret eden İdare Heyetleri kanuni takibat yolunu en son ihtiyar etmek lüzumunu duymuş ancak Danışma Kurulu ile yapılmış olan istişareden sonra, gerek Haysiyet Divanı gerekse icra yoluyla takibata geçilmesini Odalara tamim etmiştir.

Kanun; Azalarımızın, 6235 sayılı kanun hükümlerine uymadıkları takdirde Haysiyet Divanlarına verileceklerini amirdir. Kanun, azalarımızı % 05 aidat ödemekle mükellef tutmuştur. Kazancın % 05'ini kazanç beyannameleri ile tespit etmek mümkün olduğundan ve % 05'lerin miktarı bilinmeksizin ödemeyenler hakkında kanun yoluyla tahsilata da imkân bulunamadığından, aidatını ödemeyen azalardan beyanname talep edilmekte, vermeyenler Haysiyet Divanına sevk edilmektedir.

Haysiyet divanı para cezaları itirazsız tatbik gördüğünden beyannameleri temin hususunda başka çare bulunamamıştır. Bir çok Odalar doğrudan doğruya bazı Odalar da Birliğe Vekâletten ödeme yapmayan azalarını icraya vermişlerdir. Hiç şüphe yok ki arzu edilmeyen ve geçici olan bu müstesna hallere önümüzdeki devrede rastlanmayacaktır.

Birlik Umumi Heyetinden alınmış olan yukarıdaki vazifelerin ne şekilde tatbik görmüş olduğunun izahından sonra İdare Heyetinin diğer faaliyetlerine temas etmek istiyoruz.

UMUMİ MESLEKİ DAVALARDA BİRLİĞİN ROLÜ:

Çok Muhterem Arkadaşlar; Odalar Birliği bunadı evvelki devrelerde Yüksek Heyetinizce tasvip buyurarak devamına işaret edilmiş olan üslup içerisinde bir senesini daha ikmal etmiş bulunmaktadır. Fiili kuruluşundan itibaren teşkilâtlanma safhası da dahil olmak üzere iki buçuk senelik bir

hayatını tamamlanış olan Birliğin Umumini durumuna temas etmek sureti ile maruzatımıza başlamak istiyoruz.

Odalar Birliği meslektaş, meslek ve memleket menfaatleri bakımından kuruluşunda isabet edilmiş bir müessesedir. Muasır medeni memleketlerin seviyelerinde yer almış bulunan Türkiye'mizin müesseseleri arasında Odalar Birliğinin istişare otorite ihtiyacını karşılayacak ehemmiyeti aşikâr mesleki bir teşekküldür. Odalar Birliği faaliyetinin bir amme karakteri taşıdığını arz etmiştik; bu faaliyet tamamen istişaridir. Faaliyet ve münasebetlerin de siyasi gaye olmadığı gibi mütalaaları da objektiftir. Servet iktisabı ve şahsi menfaatlara hadim maksatlar Birliğin gayesi dışındadır. Asker, sivil, memur serbest bütün meslek mensuplarının Birlik azası bulunmaları ve fikir kadrosunun temin etmiş olmaları sebebiyledir ki Birlik mütalâalarında ilim, tatbikat ve teknik bir tamamîyet arz eder.

Bu hususları tekrarlamakta zaruret görmekteyiz. Zira Odalar Birliğinin umumi hayattaki rolü ve mevcudiyeti lüzumu kadar hissedilmemiş bulunmaktadır. Henüz Birlikten faide saklandığı açıkça anlaşılmiş değildir. Şu hususu da açıklamak gerekir ki ağır mesuliyetler tevcih edilmiş Odalar Birliğinin gelir kaynakları hakkında kanun maddelerinin vazıh olamaması kuruluş müşkülâtını karşılamak hususunda kanunu yürüten makamların kanunu tatbikte ihmalkârlık gösteren müesseselerle temaslarının gecikmiş bulunması ve ileride idare Heyeti kanaati olarak arz edileceği üzere kanunun teşkilâta ait pratikte güçlükler doğuran tarifleri Birlik faaliyetinin inkişafına engel olmuştur. Birliğin kuruluşundan kanunun istihdaf ettiği gayenin anlaşılması konusunda da bazı hususları açıklamakta zaruret görmekteyiz. Birlik ve teşkilâtı mesleki faaliyette bulunamazlar, ancak azalarının münferit ve toplu meşgul olmalarına imkan verecek zemini temin ederler, buna ait prensiplerin ve esasların takibi ile meşgul olurlar. Şahsi haklarla ilgili meselelerde Odalar Birliğinin haricen meşgul olmak ve kazai mercilerin meşgalelerine dahil olan hususlarda resen müdahalede bulunmak sıfatı yoktur. Odalar Birliği ancak mesleki suçlarda suç unsuru üzerinde ihtisas Odasının mütalaasını aksettirebil inek hizmetinde bulunabilir. Odalar Birliği kanunda yazılı vazife ve salahiyetlere, mümasil memleketlerdeki tatbikata göre Birlik ancak hakem yoluyla halledilebilecek meselelerde aza tavsiye edebilen kanuni bir mercidir.

Muhtelif ihtisaslara mensup dokuz bin azanın tesis ettiği Odalar Birliği, içinde bulunulan şartlar ve kanunun verdiği salahiyetler dahilinde yapılabilecek hizmetlerde yukarıda arz ettiğimiz prensipler âdilinde çalışmıştır.

DEVRE İÇİNDE YAPILAN DİĞER HİZMETLERDEKİ PRENSİPLERİMİZ

Kanunun 2. maddesinde açıklanan Birlik vazife ve salahiyetlerle keza kanunun 6. maddesindeki Birlik İdare Heyeti vazife ve salahiyetlerini bir kaç toplantıda tezekkür eden İdare Heyeti; bilhassa son yıllarda tahakkukuna çalışan kalkınma hamlesi faaliyetleri için de müesseselerle işbirliği yapmak zarureti, tekliflerde bulunmak vecibesini yerine getirme gayretlerine devam etmiştir. Memleketteki kalkınma faaliyetinde vazife ve mesuliyet alan ve muhtelif saflarda çalışmakta olan meslektaşların muhtelif ihtisas görüşlerini koordine ederek Odalar Birliğini bu mesaiye faydeli yardımlarda bulunması lüzumu aşikardır.

Gerek ihtisas Odalarının bütün azaları ile gerek Birliğin bütün teşkilatı ile bu hedefe vasıl olmak gayretleri müspet tecelliler gösterdiği takdirinde; Devletin de maddi ve manevî anlayışı temin edilmiş olur. Aksi halde gelir hangi

kaynaktan temin edilirse edilsin dokuz bin azayı bünyesinde bulunduran birlik fuzuli bir teşekkülden başka bir şey olamaz. Bu zihniyetle İdare Heyetinin bir taraftan muhtelif Vekâletler ve müesseselere hizmet arzında ve iş birliği teklifinde bulunmuş diğer taraftan da ihtisas Odalarını bu araştırmalara sevk etmek için ana hatları ile her Odaya ait bazı düşünceleri ihtiva eden şahsi teklifleri Odalara duyurmuştur.

Odalar Birliğinin her ihtisas koluna ait memleket problemleri üzerinde mesleki faaliyetlerine ve dolayısı ile bu meseleler hakkında görüşlerinin bilinmesine duyulan zaruretin müstaceliyeti aşikârdır. Mali müşküllerimiz evvelce başlanmış olan bu mesainin lâıyk olduğu veçhile idamesine imkân vermemişse de; vazifenin ehemmiyetini kale alan İdare Heyeti ilk aylardan itibaren ana hatları üzerinde Odalarla meşgaleleri hakkında, fikir mübadelesinde bulunmuştur. Takdir buyurulacağı üzere ihtisas görüşleri odalarda detaylandırılması gereken ve Birlik Olarak muhtelif görüşlerin tevhid edilmesi sureti ile kıymetlendirilen ve Umumi Hayatin istifadesine arz edilen bu çalışmaların, önümüzdeki sene içerisinde inkişaf edeceğinden ümit ediyoruz.

ODALAR BİRLİĞİNDEN FAİDELENME HUSUSUNDA HÜKÜMET GÖRÜŞÜ

Yaptığımız bir çok temaslar sonunda; Başvekâlet yedi Vekalet ve İki Birlik arası bir komisyon etmiştir. Bu komisyonun mesaisi ve temennileri hükümetçe tasvibe mazhar olduğundan meslek problemleri üzerinde yapılacak çalışmalar müspet şekilde inkişaf edecektir. Salahiyet ve maddi imkânlar bakımından Birlik çalışmalarının temin edilmiş bulunması sebebiyle; önümüzdeki senelerde çalışmalara lüzumlu, zeminin hasırlanmış olduğuna kani bulunuyoruz. Muhtelif İhtisas Odalarının yekdiğerine mütedahil meselelerin ahengi temin etmek, bu meselelerde takip edilecek mesleki politikanın memleketin umumi gidişle ayarlanmasını sağlamak Odalar Birliğinin kuruluş vazifelerindendir.

Mesleki faaliyetin memleket içinde ve dışındaki ehemmiyeti, bu faaliyette meslektaşlarımızın rolü ve mutasavver inkişafı göre muhtelif ihtisas kollarının ve guruplarının kadrosu ve faaliyet hudutları, meslek problemlerinin iktisadi ve içtimai bünyemizde ilgili hususları; müesseselerin, fertlerin meslektaşlarımızla karşılıklı alâkalarının şumul ve mahiyeti ve nihayet camiamızın resmi ve hususi sektörle hizmet hususunda karşılıklı işbirliği esasları Odalar Birliğinin takip edeceği yolun teferruatını ana hatları ile izah eden hususlardır. Bu tadat ettiğimiz muhtelif vazife ve mesuliyetler Birliği Odalarla, azalarla, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Muhtelif vekaletler, muhtelif mesleki teşekküller, memleket harici mesleki birlikler vatandaşlar, muhtelif tedris müesseseleri ve basınla temas etmek zaruretine götürmektedir. Odalar Birliğinin hizmet karakteri hakkındaki başvekaletin tamimi bu temaslarımıza vuzuh ve istikamet vermiş bulunmaktadır. Birliğin istişari hüviyetini ve birlikte resmi daire ve müesseseler arasındaki iş birliğinin faydalarını tebarüz ettiren Başvekaleti n tebliği tatbik göreceğine emin olduğumuz kıymetli bir formüldür. Hizmet yolumuzu aydınlattığından dolayı hükümete teşekkürlerimizi arz etmekle her bakımdan muftehir bulunuyoruz. Odalar Birliği bu rüştü meslektaşlarımızın kıymetli varlığı ile ölçülüdür.

KARŞILAŞILAN MÜŞKÜLLER VE DANIŞMA KURULU TAVSİYELERİ

Birlik Hizmetlerinde aksayan hususların müsaderesi ve alınacak tedbirler üzerinde fikir teatisi için Üçüncü Umumi Heyete tertibi tavsiye edilen

Odalar Arası Danışma Kurulu, Eylül ayında toplantıya davet edilmiştir. Danışma Kurulunu davet hususundaki mucip sebepleri biraz tafsil etmekte fayda bulmaktayız. Bu sebepler maddi zorluklar ve diğer sıkıntılar diye iki safhada arz edilebilir.

Maddi sıkıntıların başlıcası Birliğin çalışmalarına çok müessir olan mali müşkülattan ibarettir. Muhterem arkadaşlar; odalar Birliği kuruluş bakımından gelirini azalardan temin eden bir teşekküldür. İfa etmekte olduğu hizmetlerin evvelki maruzatımızda da beyan edildiği veçhile meslek ve meslektaş problemleri bakımından dahi amme vasfını haiz olması, kuruluşu ve maddi istinadı azalara bağlı oluşu keyfiyetini değiştirmez. Meslek teşekküllerinin hayatiyeti evvela azalarının maddi, manevi varlıkları ile beslenmelidir.

Bu lüzuma inandıktan sonra Birliği hariçten yardım isteyen bir teşekkül olarak görmek imkanı kalmaz ve hakikat böyledir. Birlik hariç muhite külfet tahmil eden bir müessese olmayıp bilakis fikri mesaisinin mahsulü ile ammeye yardımcı olan, faidesi dokunan bir teşekküldür. Sahai ihtisasında iktisadi faaliyeti olan her müessese birlikten bilvasıta veya bilavasıta faydalanmaktadır. Mesleki bakımından programımıza aldığımız işlerin etüt kısmının tesis sermayesi azalarımızın fikri kudretleridir. İşletme sermayesi ise, feragat ve fedakarane gayretleri ile olduğu kadar aidatları ile de Birliği beslemeleridir. Bundan hariç olarak da; Kanununun 2. maddesinin c fıkrasında tarif edilen hizmetleri; kanununun 32. maddesinde gösterilen ücretlerin karşılık olarak temini ile ifa edilir. Hulasaten arz etmek yerinde olur ki; muhtelif müesseselerin Odalar Birliğinden talep edecekleri fikri mesainin karşılığını şu veya bu suretle ödemiş olmaları ve ücret talebini istihdaf eden gayelerimiz Birliğe asla yardım temini mahiyetinde değildir. Birlik Hizmetlerinin, makul karşılığını teminden ibarettir.

Önümüzdeki devrede, Başvekâletin tamiminden sonra Birlik; bu yönden bir mali müşkülât içerisinde kalmaksızın büyük hizmetler görecektir. Danışma Kurulu ile müzakere edilen hususlar % 05'lerin tahsilinde deki müşkülât ile, bazı Odaların tahsilat % 20'lerini Birliğe ödememeleri dolayısı ile ancak alınacak tedbirler, Komisyon çalışmalarına aza temin edemeyen odaların durumları Birlik idare Heyeti toplantılarında temsil edilmeyen Odalar ve Birlik haberler bülteninin idame ettirilmesinde karşılaşılan müşkülât gibi meselelerden ibaretti. Bu aksaklıkların sebebi olarak da; kuruluştan beri devam ettirilen müsamahalı hareketlerin kanun müeyyidelerini tatbik ettirememiş olması gelir, % 05'leri tahsil edilmiş meseleyi kolaylaştırıcı hal suretlerine rağmen intizamla yürümemesi, serbest ve memur bir kısmının meslektaşlarımızı; Nafia Vekâletinin takibine rağmen kayıt etme hususunda muvaffakiyet sağlanamamış olması, azalarımızın Birliğe karşı alakalarını temin edici faaliyetlerin başarılamaması gibi sebepler İdare Heyetinde ortaya sürülmüştür. Danışma Kurulunun müzakerelerinden alınan ilham müteakip çalışmalarımıza rehber olmuştur.

İŞLETMELER VEKALETİNİN MESAI TALEBİ:

Şimdi müesseselerle olan temaslarımızdan, Vekaletlere iş birliği teklifinde bulunmak safhasını arz edeceğiz. İdare Heyetince vazifeye başlandığına takaddüm eden günlerde, muhtelif Vekaletlere yazı ile ve İdare Heyeti olarak yapılan ziyaretlerde de şifahen, hizmet teklifinde bulunmuş ve ilk olarak Şubat ortalarında İşletmeler vekaletinden üç mevzu ha kında Birlikten meslek görüşü talep edilmiştir.

Bu üç mevzu ehemmiyetle ele alınmış ve bir taraftan alakalı odalara

duyurulmuş, bir taraftan da vekaletle tekerrür ettirilmesi icap eden çalışma metot ve prensipleri üzerinde temasa geçilmiştir. Sırası gelmişken arz etmek yerinde olur ki İşletmeler Vekaleti Odalar Birliğinden istifade edilmesi hususunda büyük anlayış gösteren Vekaletlerden birisidir. Vekaletçe yapılması istenilen etütler kömür, mensucat, inşaat malzemesi ve Araştırma Enstitüleri Kuruluşlarına ait prensipler mevzularını ihtiva etmekte idi.

Hiç şüphe yok ki, camiamız bu konularla alakalı muhtelif ihtisas kollarının fikirlerini koordine ederek; faideli, tatbikata elverişli hal suretlerini Vekaletle takdim edebilir bir teşekküldür. Fakat Birlikten iş talebinde bulunan müesseselerle çalışma metot ve prensipleri üzerinde çok şümullü ve Hükümetçe benimsenmiş bir usul tespit etmek amacı ile İşletmeler Vekaleti iş birliği şartlarını Başvekaletle aksettirmekte isabet görmüştür.

Başvekalet; İşletmeler Vekaletinin Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin kuruluşundan vazıı kanunun aradığı şekilde faydalanmanın temini ve işbirliği çalışma metot ve prensiplerinin tespiti hususunda hazırlık yapılması teklifini; Kanunu yürüten merci olması bakımından Nafia Vekaletine bildirmiştir. Vekalette bu arzuya mütemayil olmuş ve 7.5.1956 tarihinde Komisyon yedi vekalet ve iki Birlik Temsilcilerinden teşekkül ederek çalışmalara başlamıştır. Komisyon mesaisi 19 Aralık 1956'da hitam bulmuş ve rapor tanzim edilmiştir. Komisyonun raporu 15.1.1957 tarihli bültende neşredilmiştir.

DİĞER ÇALIŞMALARIMIZ

Camiamızı yakından alakadar eden ve İşletmeler Vekaletinin lav edilmesi sureti ile yeni bir vekaletin kurulmasını istihdaf eden tasarı Nafia Vekaletinden Birlik Mütalaası beyanı için rica edilerek üzerin de geniş mikyasda çalışılmıştır.

MEVZUATA ÇALIŞMALARDA PRENSİBİMİZ

Odalar Birliğinin mevzuat tasarıları üzerinde istişari hizmetlerine ait prensiplerden kısaca arzu malumat etmeyi faideli buluruz. Birlik; meslektaşlarının sanayi faaliyetine ait mevzularda tasamın ilk hazırlanış safhalarında dahi faydalı olacağına kanidir. Bu mümkün olmadığı takdirde hükümetçe tasarı benimsenirken Birliğin mütalaası faideli olur. Bu takdirde gerekçe üzerinde bir çalışma imkanı kalmamış olmakla beraber; Kanun gerekçeye müsteniden mesleki bakımdan incelenebilir.

Yukarıda arz ettiğimiz misalde Odalar Birliği bu safhaya da yetişememiştir. Ancak; Kanunun Meclis encümenlerinde müzakere edilmekte bulunduğu bir sırada hizmet imkanımız hasıl olmuştur. Bu sebeple mütalaamızı evvela İktisat Encümenine müteakiben Nafia encümenine takdim ettik. Her iki encümenin Birlik noktai nazarını müzakere etmek hususu da gösterdikleri anlayışı takdirle ifade etmeyi vazife biliriz. Bu kanunun müzakereleri dolayısı ile anlaşılmıştır ki, Odalar Birliği mesleki bahislerde idareci ve teknik görüşleri birleştiren kıymetli bir kadroya sahiptir. Ve kendi sahasında objektif olarak istişari mütalaa alınacak bir mercidir.

Bundan gayri 2490 sayılı arttırma ve eksiltme kanununu tadil eden İhale Kanunu, Milli Korunma Kanunu kararnamele üzerinde çalışmaları, 3453 sayılı mühendislik ve mimarlık hakkındaki kanun ve asker meslektaşların ihtisas zamlarıyla ilgili kanun tâdili gibi muhtelif tadilleri üzerinde de çalışılmış ve neticeleri alâkalı makamlara duyurulmuştur. Mevzuat üzerindeki bu çalışmalardan gayri Birlikçe mesleki etüt de yapılmıştır. Nafia Vekâleti Odalar

Birliğinin mevcudiyetinden faydalanma yolunda kuruluştan beri muhafaza ettiği yakınlığı inkişaf ettirmiş ve mesleki mevzularda Birliğin mütalaasını almak hususunda itina göstermiştir.

İdare Heyeti şu kanaattedir ki, meslek birliğindeki manevi bağlılığın semeresi olarak ortaya gelen fikir işletmeciliğinin randımanı, hiç bir kuvvet ve otorite ile temin edilemez. Bu inançladır ki mali bakımdan hakikaten sıkıntı geçirmiş olan İdare Heyetimiz Birliğe teveccüh etmiş bu mahiyette vazifelerin ifa edilip edilemeyeceğinde bir an tereddüt etmemiştir. şu veya bu şekilde icap etmiş olmasına rağmen maddi külfeti dolayısı ile icap edilemeyen, manevi hazzı heyet arkadaşlarımızca tadılamayan hizmetler, sevinçli veya kederli meslektaş hareketlerine uzak kalmalar, Meslek Birlikleri ile meslektaşlara borçlanmalar çalışmalarımızda bu istikamette ümitsizlik yaratmamıştır. Ancak; şurası da açıklanmak icap eder ki bu şartlar dahilinde Birlik mevcudiyetini, manevi irtibatını uzun zaman muhafazada güçlük çekecektir. Bünyemizi yıpratıcı güçlüklerimiz vardır.

Kanaatimizce her şeye rağmen gözetilmesi gereken, inkişafına ve itina edilmesi icap eden tek varlık Birliktir. Bunu bu kadar katıyetle arz ederken Birlik Odalar ve azalar diye bir sınıflama bir tefrik manası asla hatıra gelmemelidir. Burada maksut olan manevi Birliğimizdir; kanunun organlarını tarif ettiği tarzı teşekkülünü tasfir ettiği Birlik değildir. Muhterem Arkadaşlar, diğer faaliyetlerimizin de belli başlılarından bazılarını malumaten arz eylemeyi lüzumlu görüyoruz.

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ VAZİFE VE SALAHİYET KANUNU

Ziraat Mühendisleri Odası tarafından hazırlanan "Ziraat Mühendisleri vazife ve salahiyet kanunu tasarımı" Birlikçe Nafia Vekâletine arz edilmiştir. Nafia Vekaleti meselenin 3458 sayılı kanunun çerçevesi içinde mütalaasının uygun olacağı belirtildiyse de Birlik işinin müstaceliyeti ve diğer ihtisas Odaları mensupları haklarını ihlal etkiyecek mahiyette hazırlanmış olması sebebi ile tasarımın müstakil olarak ele alınması ricasında bulunmuştur; bunun üzerine Nafia Vekâleti konuyu bilhassa Ziraat Vekaleti ile ilgili görerek temasımızın mezkûr Vekaletle yapılmasını bildirmiştir.

Oda tarafından kanunu yürüten merci olarak tasarımın Nafia Vekaletince hükümete takdimi arzu edilmiş bulunduğundan, bu beklenilmeyen cevap Odaya duyurulmuştur. Oda İdare heyetince yeniden Birliğe bir teşebbüs talebinde bulunulmamıştır.

ZİRAİ ARAşTIRMA VE YAPIM VE EKONOMİ UMUM MÜDÜRLÜĞÜ KURULUşU HAKKINDAKİ KANUN

Ziraat Mühendisleri Odası tarafından hazırlanan zirai araştırma ve yapıcı ve Ekonomi Umum Müdürlüğü kuruluşu hakkındaki kanun tasarısı birlikçe Nafia Vekaletine arz edilmiştir. Nafia Vekaleti meseleyi Ziraat Vekaleti ile ilgili görerek tasarımı Ziraat Vekaletine intikal ettirmiştir.

NEşRİYAT İşLERİ

Odalar Birliğinin daimi bir neşir organı yayınlanmasına karar verilerek; Birinci nüshası Birlik Üçüncü Umumî Heyetine takdim edilmiş bulunan Haberler Bülteni ayda iki defa çıkarılmak suretiyle devam ettirilmiştir. Haberler Bülteninin intişarını temin etmek İdare Heyeti için çok müşkül olmuştur. Kağıt tedariki, neşir masraflarının karşılanması, camiamıza layık bir menkutenin

yazı karakterini ve seviyesini temin etmek müşkülleri karşısında İdare Heyeti büyük bir gaile içinde kalmıştır. Bu sebeptendir ki azalarımıza ücret mukabili gönderilmesi gibi emri vakilere zaruret hasıl olmuştur. Oda İdare Heyetleri Bültenin neşri hususunda yardımda bulunamamışlardır. Yalnız Gemi ve Makina Mühendisleri Odası bültenin bütün azalara gönderilmesini sağlamak için nakdi yardımda bulunmuşlardır. Bülten yazı temin eden arkadaşlarımıza arzı teşekkür ederiz. Bu yardımda gösterilmemiş olsaydı bülteni neşretmek kabil olmayacak ve evvelce başlanılmış olan neşriyat duracaktı.

Bülten azalarımıza iki defa ödemeli olarak gönderilmiş ve müteaddit ricalarda bulunmuş olmasına rağmen, ancak 3500 azamızın abone olabilmesi temin edilmiştir. Odalar Birliğinin bir haberler bültenine sureti kafiyede ihtiyacı olduğuna kanıyız. Memleketin bir çok taraflarına dağılmış bulunan meslektaşlarımıza ayda bir veya iki defa camiamızla alakalı haberlerin ulaştırılmasını meslektaşlarımıza karşı yapılması gereken başlıca vazifelerden addetmekteyiz. Bülten beğenilmiyorsa bunu yardımların kâfi olmadığı manasında anlamak icap eder. Hiç şüphe yoktur ki on beş günde bir defa değil her gün dahi yayın yapabilecek mevzulara ve kalem sahiplerine camiamız sahip bulunmaktadır.

Yedi sene bütçe teklifimizde beher aza için Odalarca verilecek beşer lira ile bültenin çıkarılmasına devam hususu teklif edilmiştir. Yüksek Heyetinizin bu yolda vereceği kararın müspet olacağını ümit ederiz.

Amerikan Kütüphanesi ile Kütüphane Müdürlüğünün arzusu ile başlayan temaslara müspet tecelli etmiş meslekle ilgili 4789 adet kitap ve mecmua temin edilmiştir. Arkadaşlarımızın istifadesine arz edilecek yer imkanı hasıl olduğu takdirde Birlik Komisyon mesailerinde azaların müracaat ettikleri dokümanlar çoğaltılabilecektir. Amerikan Kütüphanesinin devam ettirilen yardımlara teşekkür ederiz. Bugünkü teşkilat durumumuz Birliği zayıflatmaktadır.

BİRLİK GAYRİ MENKUL İHTİYACI

Odalar Birliğini ve odaları senede takriben altmış bin liraya bağlı olan kira ödeme müşkülâtından kurtarmak zarureti bundan evvelki İdare Heyeti tarafından başlanmış bir teşebbüstür. Maliye Vekaletinin Odalar Birliğinin Menafi Umumiyeye hadim teşekküllerden telakki etmesi temin edilerek; yeni şehirde Türkiye Büyük Millet Meclisi yeni yapısının arkasında bir arsa üzerinde teşebbüs devam ettirilmiştir. Halen arsa işi Vilâyet İdare heyetinin fiyat takdiri safhasında bulunmaktadır.

YABANCI TEŞEKKÜLLERLE TEMASLARIMIZ

Odalar Birliğinin yabancı teşekküllerle temasları da alaka ile takip edilmiş (Federation Europeenne d'Association Nationales d'Ingenieurs) ile temaslara neticesi Birlik Federasyona aza olmaya davet edilmiştir. Bu ehemmiyetli teşekkülde tüzükleri gereğince dört aza ile temsil edilmek üzere imkanlar araştırılmakta ve muamele vekiller heyetinin müsaadesine takdim edilmek üzere halen Dahiliye Vekaletinde bulunmaktadır. Alman Mühendisleri Birliği ile temaslara da bir hayli artmış ve Birliğin yüzüncü yıl dönümü dolayısı ile Berlin'de yapılan merasime Birlik adına iştirak edilmiştir.

Mezkûr Birliğin bünyesine ve faaliyetine ait dokümanlar temin edilerek bir kısmı bülten vasıtası ile arkadaşlarımıza duyurulmuş bulunmaktadır. Meksika'da (Asociacion Internationan D' Profesionistas) adlı Birlik Türkiye Mümessiliği için bir meslektaşımızın tavsiye edilmesini istemiştir. İnşaat

Mühendisleri Odasından bir arkadaşımız Birliğe takdim olunmuştur.

DANIŞMA KURULU

Odalar arası bir kurul teşkil edilerek bazı hususlarda İdare Heyetinin danışması ve bu suretle böyle bir kurulun faidelerinin denenmesi Üçüncü Umumi Heyetçe izhar edilen temennilerdendi. Birlik İdare Heyeti bu toplantıyı her odadan üç temsilci davet etmek sureti ile yapmış ve kurulun semereli fikir mesaisini müşahede etmiştir. Bu kurul hakkında vazife ve salahiyet hususunda bir beyanda bulunmağa bir defa toplanılmış olması sebebi ile imkan yoktur.

Önümüzdeki devrelerde yüksek tasviplerinizle bu toplantılar tekerrür ettiği takdirde; Birlik organları arasında yeni bir teşekkülün şümül ve ehemmiyetinin tebarüz edeceği kanaatindeyiz.

TÜRKİYE KİMYA CEMİYETİNİN BİRLİK ALEYHİNE AÇMIŞ OLDUĞU DAVA

Kimya Mühendisleri Odası, Kimya Cemiyeti tarafından Odalar Birliği aleyhine Devlet Şûrası nezdinde açılmış bir dava dolayısıyla bir hayli sıkıntılar geçirmiştir. Davanın Birlik lehine neticelenmiş olduğunu ve bu meselenin halledilmiş bulunduğunu Ankara ve İstanbul Şubeleriyle Kimya Mühendisleri Odasının camiamızdaki mümtaz mevkiinde büyük bir enerjyle yer aldığını tebşir ederiz.

DİĞER OLAYLAR

İnşaat, Maden, Mimarlar Odasıyla beraber Şube teşkilâtları on bire baliğ olmuştur. Aza mevcudumuz bu devrede % 10 nispetinde bir artış göstermiş ve 8597 erkek, 224 kadın azamız kayıtlı bulunmuştur. Aza mevcudu 50'si mütecaviz olan Vilâyet adedi 25'dir; değişmemiştir. Bu Vilayetlerdeki azamız mevcudu 7798'den ibaret olup, büyük şehirlere vasatı 200 meslektaşımız isabet etmektedir. Geçici azalarımızın muhtelif Odalara göre tarzı taksimi şöyledir.

1. – Elektrik : 12
2. - Gemi : 1
3. - Harita : 3
4. - İnşaat : 127
5. - Kimya : 1
6. - Maden : 23
7. - Makina : 29
8. - Mimarlar : 8

Yekûnu 204'e baliğ olan yabancı tabalı mühendis ve mimarların 90 adedi müşavir firmalarda çalışmaktadırlar. Birlik İdare Heyeti vasatı olarak ayda üç defa toplanmıştır. Bu toplantı adedi Birlik İdare Heyetinin vazifeleri hakkında kanunun ifadesine bakılırsa oldukça fazladır. Bu kuruluş nizamiyle dahi Odaların yekdiğerleriyle münasebetleri inkişaf ettiği ve iki Oda arası meseleler vasitasız olarak hal yoluna girme arzuları kuvvet bulduğu taktirde, Birlik İdare Heyetini sıkı sık toplanmaya icbar eden hususlar azalacaktır.

BİRLİĞİN ODALARI MURAKABE FONKSİYONU

İdare Heyeti; Bu devre esnasında kanunda ve talimatnamede yer almış bulunan Odaların işlerini koordine etmek suretiyle murakabe hizmetini de ifa etmiş ve Oda İdare Heyetlerinin büyük anlayışlarıyla bu teşriki mesainin

ananesi kurulmuştur, İdare Heyeti azalarından durumu müsait olanlar kendi Odalarından gayrılarında tetkikat yapmışlar, raporlarına İdare Heyetlerine takdim etmişlerdir. Bu suretle yakın temasta çok faydalı neticeler alınmış olduğunu ifade etmek yerinde olur.

Muhterem Delegeler; Sınaî, ziraî ve imar sahasında ehemmiyetli bir faaliyet göze çarpmakta olan memleketimizde azalarımızın her biri ayrı ayrı mesuliyetler taşımaktadırlar. Eğitim müesseselerinden şantiyelere, en büyük idarî otoriteden teknik problemlere iştigale kadar; bir çok mesleki faaliyette amil olan bu muhteşem topluluğa Birlik İdare Heyeti olarak hizmet etmek kabul buyrulur ki İdare Heyeti arkadaşlarımız için büyük bir şeref ve saadettir.

Hizmetinizde ve temsilinizde bulunmak ve bir sene elden geldiği kadar bunu ifade etmek şerefiyle bazı açıklamalarda bulunmayı zarurî görmekteyiz.

Umumi Müşahedelerimiz, Muhtelif Temaslarımız ve Birlikle Odalar Arasındaki Münasebetler:

Birlik İdare heyetinde vazifeli olarak camiamızın bu kademesinde hizmette bulunmak ve yüksek heyetinizi layığı ile temsil etmek için bir sene elden geldiği kadar çalışılmadır. Bu şerefli mukaddes vazifenin mesuliyeti bizi bazı açıklamalar yapmaca mecbur kılmaktadır. Devre içersinde karşılaştığımız bazı müşküllerin tahlili ile müteakip devrelerde vazife alacak heyetlerde bu sıkıntıları hissettirmeyecek tedbirlerin alınmasına hizmet etmek istiyoruz. Yapacağımız açıklanmalarla Yüksek Heyetinizin bu meseleleri münakaşa etmesine vasıta olabilirsek hizmetlerimizin muhassalasını elde etmiş olmanın huzurunu duymak bahtiyarlığına ereceğiz.

Odalar Birliği kanunu teşkilat bakımından tetkik edilirse görülür ki kanun Kuruluşu bir çok ihtisaslarına istinat ettirmiştir. İhtisas odalarına kanun ve talimatnamelerle hükmi şahsiyet tanımaz ve dolayısıyla mali muhtariyet idari muhtariyet ihtisasa müteallik çok lüzumlu muhtariyetle bir araya getirilmiştir.

Muhterem Arkadaşlar; Odalar Birliği, Cemiyetler Kanununa göre kurulmuş olan muhtelif meslek teşekküllerinin senelerdir takip ettikleri bir gayenin tahakkuku olarak meydana gelmiştir. Cemiyetler kanununa göre kurulmuş olan teşekküllerinin hasretini çekmekte oldukları Birlik; tesanüdün ve maddi manevi kıymet ve kuvvetlerin birleştirilmesinin faydanı araştırmakta idi. Esasen bir araya gelmekte dahi yekunumuzun on bini bulmadığını teemmül edersek her sene bu adette federatif bir Birlik kurulması düşünülmüş değildir.

Muhterem Arkadaşlar; Birliğin kuruluşundan senelerle beklediğimiz kanunî bir hizmet Birliğin taazzuvundan ümitlendiğimiz bir çok şeyler tahakkuk etmemiştir. Bunları müsaadenizle ana hatlarıyla bir gözden geçirelim. Türkiye'de sanat icra eden serbest veya memur mühim bir miktara balığ olan meslektaşlar henüz Odalara dahi girmemişlerdir. Odalara kaydolunmuş bir kısım meslektaşlar ise vecibelerini kanunun sarahatine rağmen yerine getirmekte tekasül göstermektedirler. Kuruluş maksatlarının başında gelen ihtisaslaşma konusunda ise daha başka bir ihtisasa taallük eden hakları kullanmak isteyen arkadaşlarımız bulunduğu gibi; Oda olarak başka bir Odanın ihtisasında faydalanma yollarını zaman zaman araştırdığına şahit olmaktayız. Bu meselelerin halledilmesinin imkân dahiline girmesi için; evvelâ kendi iç bünyemizde ve benliğimizde otoritesine samimi olarak inanacağımız bir Birlik kurulmalıdır.

DIŞARIDAKİ MESELELERİMİZE GELİNCE

Tatbikatçı olarak meslekî eğitim yapan müesseselerin tedris programları üzerinde en küçük bir fikir teatisi teklifine mazhar olmadığımızın hatta bizim bu yolda yaptığımız tekliflerin iltifat görmediğini arz etmek isteriz. Buna mukabil meslektaşlarımızın kanunda iktibas etmiş oldukları meslek unvan ve salahiyetlerine açıkça tecavüzleri olmakta, kanun teklifleri yapılmak suretiyle meslektaşlarımızın müktesap haklarını ihlâl edici teşebbüslere rastlanmaktadır. Münferit teşekküller halinde bu arz ettiğimiz hususların izalesini meslek formasyonunu muhafaza etmenin güçlüklerini takdir buyuracağınızdan eminiz.

Memleketin bilhassa camiamızla alâkalı büyük bir hareket halinde bulunduğu aşikârdır. Bu gün on ihtisas Odasında toplanmış bulunan meslektaşlarımız başbaşa omuz omuza bu geniş hareketlerin meslekini meşguliyetlerini yüklenmiş bulunmaktadır.

Bir tesanütten mahrum olarak, ahenkleştirici bir varlıktan müstağni kalarak muhtelif sahalardaki bu faaliyetleri mesleki bir otoriteye bağlamayı düşünmek abes olur. Meslektaşlarımızın gerek serbest sahada gerek resmî sektörde bir çok meseleleri muallaktadır. Meslektaşlarımızın kendi mesleğinden olan kimseler tarafından işgal edilmiş otoritelerle hadis olan müşkülleri vardır. Bunları tek elden bertaraf etmek şüphesiz daha kolaydır. Meslektaşlarımızı ilgilendiren bir çok kanun mevduatının mecburi hizmet kanuna, Devlet Personel Kanunu gibi şahsi haklara müteallik mevzuata elbetteki bir tesanüdü temin etmek lâzımdır. Kanaatimizce ayrı ayrı ihtisas Odalarında çalışmakla bunlar temini kabil olan hususlardan değildir. Hükümette camiamızla ilgili mevzuat hakkında Birlikten mütalâa istenmesini tavsiye etmektedir. Camiamıza mensup bütün meslektaşların hizmet karşılığı ücretleri bir arz ve talep kaziyesi içerisinde halledilemez. Mühendisin ve mimarın memlekete yapmış olduğu hizmetlerin karşılığı adede göre ihtiyacın fazlası ve eksikliği ölçülemez. Daha açık bir ifade ile arz edelim ki serbest sahada iş bulabilen meslektaşlarımıza Devlet sektöründe kalabilmelerini temin edebilmek için yapılan yerinde fedakarlıkların ölçüsü arz ve talebin dışında bütün meslektaşlara teşmil edilmek icap eder. Camiamızın hizmetleri birbirinden ayrılmayacak, tefrik edilmeyecek kadar ehemmiyetli ve memleketin atisiyle çok sıkı alakalı bulunan hususlardır. Bu umumi müdafaayı yapacak olan varlığımız da Birlik olmak lazım gelir. Serbest sahada çalışan meslektaşlarımızın ıstıraplarının içinde bulunuyoruz, mühendislik ve mimarlık hizmetleri için serbest büroların kurulmasındaki müşküllerden, sermayesini ve mesleki bilgisini teahhüt işlerinde bir memleket hizmeti hissiyle vakfî hasretmiş müteahhitlerimizin dertlerine kadar bütün meseleler halledilmemiştir. Serbest büroların faideleri ve yapılacak küçük büyük işlerde müsabaka yolları ile en iyi hal suretinin elde edileceği fikri henüz tatbik görmemiştir. Mukaveleler, şartnameler hala bir taraflıdır ve muayyen bir mesleğe mesleki ahlak ve hassasiyete itibar edilmeksizin rast gele denecek şekilde sermayedarlara ihaleler yapıla gelmektedir. Hatta ve hatta son senelerde memleket dahilinde tedariki güç olan bazı malzeme ve aletleri kolayca hariçten getirebildikleri için bu avantajları kabiliyetlerine atfedilen ecnebi müteahhitler mütemediyen çoğalmakta ve meslektaşlarımızın faaliyet sahaları daralmaktadır.

Müsabaka fikrinin layık olduğu şekilde iltifat görmemesi sebebiyle kendi meslektaşlarımızın mesul mevkilerde bulunduğu müesseselerde dahi milli

servet mahdut kadrolu fen heyetlerinin hazırladığı projelerle tahakkuk safhasına geçmektedir ki bu ihmallerin neticesi olarak meydana gelen eserler müzmin, tedavisi gayri kabil tesisleri meydana getirmektedir. Hulasaten arz edelim ki, Birliğin kuvvet ve tesanüdünü arttırmış olduğu, 18. maddede yazılıdır. Halen teşkilâtın duruma olduğu üzere on Oda mevcuttur. Ve bu Odaların dördü şubelerini de açmışlardır, İnşaat Mühendisleri Odasının 4, Mimarlar Odasının 3, Maden ve Kimya Mühendisleri Odalarının 2'ser şubeleri mevcuttur ki; bu suretle 11 Şubeyle beraber Oda bünyesinde idare Heyeti kuruluşları 21 İdarî bölüme ayrılmıştır.

Birlik İdare Heyetiyle beraber 22 İdare Heyeti ekserisi muhtelif yerlerde olmak üzere vazife halindedir. Gelirlerimiz mahduttur. 22 teşekkülün İdare masrafları mühim bir yekuna baliğ olduğundan toplanmakta olan Oda gelirlerinden meslekî faaliyet için sağlanan ifade de mahduttur.

Birliğin durumuna gelince; Odalar evvela kendi ihtiyaçlarını karşılamayı düşündüklerinden, normal bütçelerine göre kurulmuş olan teşkilâtın masrafını ayırmakta ve tahsilatı tam yapabildikleri taktirde Birliğe % 20 hissesi vermektedirler. Ekseri Odalara tahsilat yapamadıkları ve bazı Odalarda yapılmış tahsilatın dahi % 20'sini birliğe ödemedikleri için Birlik getirilmiş olan devrede senelik bütçesinin % 50'sini dahi tahakkuk ettirememiştir. Bundan başka Odalar kendi işleriyle meşgul olduklarından Birliğe lâzım gelen alâkayı da gösterememektedirler. Birlik İdare Heyeti toplantılarında on Odanın tam temsil edilmiş olması nadirdir. 54 toplantının neticesini rakamla arz edersek:

Elektrik Mühendisleri Odası 41, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 42, Gemi Mühendisleri Odası 28, İnşaat Mühendisleri Odası 31, Kimya Mühendisleri Odası 18, Makina Mühendisleri Odası 44, Maden Mühendisleri Odası 20, Mimarlar Odası 31, Orman Mühendisleri Odası 36, Ziraat Mühendisleri Odası 40 toplantıya iştirak edebilmişlerdir. Bu suretle vasatı iştirak nispeti % 73'tür. Komisyonlarda Odaların temsil olunması temin edilemediği için toplantılar mütemadiyen tehire uğramıştır. Camiamız için çok ehemmiyetli bir mevzuu ihtiva eden 3458 sayılı mühendislik ve mimarlık hakkındaki kanunu tadil eden tasarı maalesef aylarla Komisyonun toplanmaması sebebiyle beklemiştir. Birlik malî imkânsızlıklar yüzünden lüzumu olan bir çok dokümanları temin edememekte, temin ettiği dokümanların tercümelerini yaptırılmamaktadır. Odalardan mütalâa sorulduğunda, cevap müşkülâta temin edilememekte; bazen jüri azalığı için dahi haftalarla beklemek zarureti hasıl olarak bu yüzden hizmetin ifası imkânı kalmamaktadır.

Birlik tarafından bütün odalarda tatbikine lüzum hissedilen kararlara bazı Odalar uymamıştır. Nafia Vekaletinin ecnebi mühendis ve mimarlar hakkındaki kararı tatmin edildiği halde İnşaat Mühendisleri Odası İdare Heyeti mesuliyeti üzerine alarak bu kararı tatbik etmediğini Umumi Heyetine beyan etmektedir. Birlik Umumi Heyeti Birlik kararlarına uyulmasını karara almışsa da bu karara uyulmadığı takdirde Birlik İdare heyetinin ne yapacağına tasrih etmemiştir. Bu bahisle kanun ve talimatnamece meskut bulunmaktadır. Birliğin mali durumundaki müşküller müteaddit defalar Odalara duyurulduğu ve tahsilatın % 20'sinin Birliğe gönderilmesi rica edildiği halde bazı Odalardan müspet bir mukabele görülmemiştir. Gelirini kendi iç bünyesinde sarf etmek zaruretinde kalan Oda İdare Heyetlerinin, her hangi bir vecibeyi yerine getirmeyişlerindeki mesuliyetleri Oda Umumi Heyetlerine teveccüh eder. Bu sebeple Birlik İdare Heyetinin her hangi müdahalesi bahis mevzuu değildir. Oda İdare Heyetlerini Oda Umumi Heyetlerinde Birlik cephesinden murakaba

eden bir tesis olmadığı da malumdur.

Odalar Birliğinin gelir ve gideri ihtiyaca göre ayarlanmış bütçesinde; gelir hanesine 26.000 lira tahakkuk düşünülmüş bir Odanın bir sene zarfında 87.000 lira tahsilat yapmış olmasına rağmen ancak 1350 lira ödemiş olduğunu zikretmekle Birliğin verilmediği takdirde alamayacak durumda olduğunu izah etmiş bulunuyoruz. Birlik İdare Heyetinin Odanın hiç bir muamelatına müdahalesi olamayacağı şüphesizdir. Birlik İdare Heyeti Odalarda ne gibi işlerle meşgul olduğunu, ne gibi etütler yapıldığını ve muhtelif odalardan Yekdiğerine tedahül eden çalışmaların olup olmadığını da bilememektedir. Kanun vazınının Birliği teşkilatlandırmasındaki maksat muhtelif idari bölümler halinde taazzuv etmiş bir kuruluş meydana getirmek değildir. Muhtelif meslek görüşlerini bir gayeye tevcih etmek için muhtelif meslek guruplarının fikri mesailerinde ahenk ve tesanüd sağlamak maksadı ile memleket umumi hayatında bir çok mesuliyetleri olan bir heyete vücut vermektedir. Arz ettiğimiz bu sıkıntılı durumu, İdare Heyeti olarak kabullenmekteki müşkülâtın takdir edileceğinden şüphemiz yoktur, Birlik İdare Heyeti meslek topluluğunu temsil sıfatını kazanmakla tamim olmaktan uzaktır. Daima hizmet endişesi içinde gayret sarf etmiştir. Kanun; camiamızın amme hizmetleri babında vazifelerini çok ağırlaştırmıştır. Kayıttan mütalaa arzına, mesleki bir rapor takdiminden umumi davalarda resmi makamlarla işbirliğine kadar memleket hizmetini Birliğin karşısına dikmiş ve manevi müeyyide ile Birliği hizmete davet etmiştir. Karşılaştığımız müşküller Danışma Kurluna da izah edilmiş ve Kurulun da görüşleri Birlik İdare heyetinin müşküllerini teyit etmiştir. Danışma Kurulunun uygun gördüğü tedbirlerin tafsilatına gelince istişari faaliyetimizin esaslarının neden ibaret bulunduğunu vuzuhla kî namında yer alması ve istişare için gelir temininin müspet esaslara bağlanması ; mali kaynaklarımızın esasını teşkil eden aza gelişlerinin ödenmesi kolay şekle ifrağı ve icap eden hallerde çalıştıran müesseseler tarafından tediyesi, Birliğe kayıtlı olmayanlar hakkında yabancı meslektaşlar da dahi bazı müeyyideler kurulması, meslektaşlarla fikir teatisi ve temasların kolaylaştırılması vasıtaların azaltılması sureti ile fikir toplama imkanlarının sağlanması gibi hususlardan ibaret idi. Bu düşünceler mevzuat Komisyonunda incelenmiş olup Komisyon raporu müzakere edilmek üzere Umumi Heyetin tasvibine sunulmuş bulunmaktadır. Başvekâletin, resmi daire ve müesseselerle Birlikle iş birliği yapılması hususundaki tamimi kuruluşumuzdan beklenen maksadı tatbikata erdirmişdir. Yüksek heyetinizin iç bünyemizdeki aksaklıkları bertaraf etmek için alacağı tedbirlerle gelecek devrelerde Odalar Birliği memlekete büyük hizmetler ifa edecektir.

Başvekâletin 4 Ocak 1957'de yaptığı tamim de; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin 6235 sayılı kanununun 2. maddesinde zikredilen vazifeleri görebilecek şekilde taazzuv ettiğine, sınai, zirai ve imar faaliyetleri ile ilgili her türlü mevzularda Birlikle istişare edilmek sureti ile memlekete fayda sağlayacağına ve teknik mevzuların gerek etüdünde gerekse bu mevzularda mütalaa almak hususunda Birliğin merci olacağına işaret edilerek azalarımıza uhtelif ihtisas guruplarının fikirlerini koordine ederek objektif bir mütalaa serdine muktedir oldukları açıklanmaktadır. Birlik ve ihtisas odaları ile ilgili mevzularda; yeniden hazırlanacak veya tadil edilecek her türlü mevzuat hakkında Birlik mütalaaasının alınması, Odalar Birliğini ve ihtisas guruplarının ve bilhassa muhtelif ihtisasları alakalandıran ehemmiyetli konularda Birlikle iş birliği yapılması ve jüri, ehli-vukuf, hakem, eksper ve şiar meslek hizmetleri için Birlikten aza talep edilmesi hususlarına işaret edilmekle tatbikatta karşılaşılan

tereddütler izah edilmiş bulunmaktadır. Bu hizmetler karşılığı ödenecek ücretler hakkında Birlik tarafından hazırlanmakta olan yönetmelik Nafia Vekaletinin tasdik ile yürürlüğe girecektir.

Faaliyet devremiz esnasında bize yardım ve müzaharetlerini esirgememiş bulunan Hükümet ricaline bütün meslektaşlarımıza alakasını şükranla karşıladığımız Türk basınına teşekkürlerimizi arz ederiz. Maruzatımıza son verirken camiamızın muhteşem Umumi Heyetine Başarılar dileriz. Müzakereler sonunda büyük davaları, prensibe dayanan ehemmiyetli konuları ele alarak önümüzdeki devrede vazife görecek arkadaşlarımıza, dolayısı ile bütün camiamıza müspet istikamet verileceğine kani bulunuyoruz. Muhterem arkadaşlarımızı selamlamakla bahtiyarız.

Odalar Birliği İdare Heyeti Reisi
Selçuk Çakıroğlu

Odalar Birliği İkinci Reisi Cenan Sahir Sılan

Odalar Birliği Umumi Kâtibi Muzaffer Binici

AZALAR

Elektrik Mühendisleri Odası Fikri Suvar

Gemi Mühendisleri Odası Celalettin Gözen

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Muhittin Aran

İnşaat Mühendisleri Odası Muhittin Kulin

Kimya Mühendisleri Odası Mehmet Orhun

Maden Mühendisleri Odası Ahmet Pekkan

Mimarlar Odası İsmet Barutçu

Ziraat Mühendisleri Odası Murad Öged

VEFAT EDEN MESLEKTAŞLARIMIZ

Elektrik Mühendisleri Odasından;
Şerif Özer, Akil Ergüven, Mustafa Hulki Eren, Mustafa Arif Sezer, Numan Gümüşel

Gemi Mühendisleri Odasından;
Remzi Baran, İhsan Tulunay

İnşaat Mühendisleri Odasından;
Sinuhi Berkan, Mustafa Arıcan, Vedat Beylikçi, Nurettin Atalay, Erhan Öğüt, Zeki Şenyurt, Hasan Cemil Gökçe, İhsan Hamdi Göze, Osman Necati Demiroy, İ.Galip Feşçi, Metin Alaybeyoğlu, H.Salih Tokal, Nevzat Çavuşoğlu, Vitolt Pamir

Maden Mühendisleri Odasından;
Cevad Eyüp Taşman

Makina Mühendisleri Odasından;
Fatim İsfendiyaroğlu

Mimarlar Odasından;
Bilge Elam Yamantürk

Orman Mühendisleri Odasından;
Faruk Şeker

Ziraat Mühendisleri Odası;
Şahide Yargıç, Ali Esat Altinkaya, Namık Görgünay